AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2020/1930 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2020. május 14.)

az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai Innovációs és Technológiai Intézet 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0054/2020),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (a továbbiakban: az intézet) 2018. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 458 057 031,54 EUR volt, ami a 2017. évhez képest 35,33 %-os növekedést jelent, ami főként a tudományos és innovációs társulások (TIT-ek), különösen az EIT Egészségügy, az EIT Nyersanyagok és az EIT Élelmiszer oktatási, innovációs és vállalkozásalapítási tevékenységeiben betöltött növekvő jelentőségének tudható be; mivel az Unió hozzájárulása az intézet 2018. évi költségvetéséhez összesen 312 886 716 EUR-t tett ki ([2]);

B. mivel a Számvevőszék az intézet 2018. évi pénzügyi évre vonatkozó beszámolójáról készített jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az intézet éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

1. megállapítja, hogy a 2018-as pénzügyi év során tett költségvetés-ellenőrzési erőfeszítéseknek köszönhetően a költségvetés végrehajtási aránya 92,05 %-os volt, ami 0,82 %-os emelkedést jelent 2017-hez képest; megjegyzi, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 97,80 %-os volt, ami 2017-hez képest 1,72 %-os csökkenést jelent; megállapítja, hogy a kötelezettségvállalások végrehajtási arányának e kis mértékű növekedése főként a kötelezettségvállalások végrehajtásának növekedésére vezethető vissza az operatív kiadások és különösen az intézet TIT-jeinek nyújtott támogatások terén;

2. tudomásul veszi az intézet 2017. évi mentesítésre adott válaszát, amely szerint a 2020 utáni időszakban az intézet TIT-jeivel kötendő többéves támogatási megállapodásra való áttérés a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó költségvetési előirányzatoktól függ, és hogy az intézet jövőbeli jogalapjáról még folynak a tárgyalások;

3. aggodalommal állapítja meg a számvevőszéki jelentés alapján, hogy az intézet késve fizette ki két TIT számára a jóváhagyott előfinanszírozást; felhívja az intézetet, hogy a Bizottsággal együtt időben kezelje a készpénzigényeket, és kerülje el a késedelmi kamatok és a hírnév sérülésének kockázatát; az intézet válasza alapján tudomásul veszi, hogy az előfinanszírozás TIT-ek részére történő késedelmes kifizetését az okozta, hogy az intézet bankszámláján nem állt rendelkezésre készpénz, és hogy az intézet a vonatkozó eljárásokkal összhangban tervezte meg és kezdeményezte a bizottsági támogatás igénylését, ami azonban késedelmes kifizetéshez vezetett, és az intézet hatókörén kívül eső okok miatt következett be;

Teljesítmény

4. elismeri, hogy az intézet intézeti szinten és a TIT-ek szintjén fő teljesítménymutatókat használ, valamint a Horizont 2020 irányításorientált fő teljesítménymutatóit és az egységes programozási dokumentumban meghatározott konkrét mutatókat is alkalmazza; megjegyzi ezenfelül, hogy az intézet költségvetési gazdálkodásának javítása érdekében további fő teljesítménymutatókat is alkalmaz; megjegyzi, hogy a Bizottság félidős értékelését és az intézet 2017. évi hatásvizsgálatát követően az intézet TIT-tevékenységei társadalmi-gazdasági hatásának mérésére szolgáló hatásvizsgálati keret létrehozásán dolgozik;

([1]) HL C 120., 2019.3.29., 213. o.
([2]) HL C 120., 2019.3.29., 214. o.

5. tudomásul veszi, hogy az intézet számviteli részlegeit 2019 októberében kiszervezte a Bizottságnak; határozottan ösztönzi az intézetet, hogy aktívan törekedjen további és szélesebb körű együttműködésre valamennyi uniós ügynökséggel; sürgeti az intézetet, hogy tárja fel a hasonló tevékenységeket folytató egyéb ügynökségekkel az egymást átfedő feladatok tekintetében az erőforrás-megosztás lehetőségeit;

6. tudomásul veszi a Bizottság 2017 októberében közzétett félidős jelentésének eredményeit, amelyek szerint az intézet az egyetlen olyan uniós szerv, amely teljes mértékben integrálja az üzleti, kutatási és oktatási tevékenységeket, az intézet közössége úttörő eredményeket ér el, és meglévő TIT-jei innovatív megoldásokat kínálnak;

7. aggodalommal állapítja meg a számvevőszéki jelentés alapján, hogy a fenntarthatóság felé tett tényleges előrelépés a TIT-ek esetében továbbra is korlátozott, hogy az első hullámhoz tartozó, igen szerény növekedést mutató három TIT alacsony fenntarthatósági mutatójuk miatt aggodalomra ad okot, és fokozott aggodalom tölti el az Éghajlati TIT kapcsán, amely a legalacsonyabb pontszámot érte el; tudomásul veszi az intézet válaszát, amely szerint a TIT-ek által termelt bevételek a 2017. évi 23,7 millió EUR-ról 2018-ban 38,4 millió EUR-ra nőttek, a TIT-ek a jövőbeni bevételeket biztosító eszközállományt halmoznak fel, a TIT-ek és a TIT-partnerek is jelentősen hozzájárultak a TIT-ek tevékenységeinek társfinanszírozásához, valamint a TIT-ek és az egyéni alkalmazottak szintjén is meghatározták a TIT-ek irányítási költségeinek felső határát; felhívja az intézetet, hogy törekedjen az irányítási struktúrák észszerűsítésére, vizsgálja felül a tevékenységi portfóliót és mozgósítson alternatív bevételi forrásokat;

8. tudomásul veszi, hogy az EIT-közösség 2018-ban szintén jelentős mérföldkövet ért el: az EIT 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó stratégiai innovációs tervében előirányzottak szerint nyolc TIT-re bővült, 2018 decemberében jelölve ki az EIT városi mobilitást és az EIT feldolgozóipart;

9. ösztönzi az intézetet, hogy folytassa szolgáltatásai digitalizálását;

Személyzeti politika

10. megállapítja, hogy 2018. december 31-én a létszámterv végrehajtása 97,73 %-os szintet ért el: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 44 ideiglenes alkalmazott (2017-ben 41 engedélyezett álláshely) helyén 43 kinevezett ideiglenes alkalmazott dolgozott; megjegyzi, hogy ezen felül 20 szerződéses alkalmazott és egy kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az intézetnél 2018-ban;

11. a nemek közötti egyensúly kapcsán megjegyzi, hogy 2018-ban az igazgatótanácsban 4 férfi és 8 nő volt;

12. ismételten aggodalmának ad hangot a Számvevőszék azon jelentése alapján, hogy a korlátozott személyzeti erőforrások nem felelnek meg az intézet költségvetésében és a TIT-ek számában tapasztalt növekedésnek, ami kockázatot jelent az intézet számára a megnövekedett munkateher kezelése és stratégiai célkitűzéseinek elérése tekintetében;

13. megállapítja, hogy az intézet úgy határozott, hogy kézikönyvet fogad el a zaklatási esetekre vonatkozó informális eljárásokról, és hogy az intézet igazgatójának a bizalmi személyek kinevezéséről szóló határozatát 2019 végéig elfogadja; üdvözli, hogy az intézet évente képzéseket tart a személyzet számára az etikára és a feddhetetlenségre vonatkozóan, és amely képzések egy részét a zaklatásnak szentelik;

14. megállapítja, hogy az intézet felkérte a Bizottságot, hogy 2020-tól kezdődően biztosítson számára hét további álláshelyet az intézet strukturális munkaerőhiányának kezelése, valamint az intézet 2020-ra tervezett munkaprogramjának teljeskörű végrehajtása érdekében; aggodalommal állapítja meg, hogy a Bizottság nem hagyta jóvá a kért további álláshelyeket;

15. a számvevőszéki jelentés alapján megállapítja, hogy az intézet alapszabálya szerint az ideiglenes alkalmazottaknak legfeljebb öt évre szóló szerződést kínálhat, amelyet további öt évre lehet meghosszabbítani, és mivel a személyzet fontos tagjai közül 2020-ban többen kitöltik a maximális tíz évet; aggodalmát fejezi ki, hogy emiatt az intézet működésének folyamatossága csorbát szenvedhet; megjegyzi, hogy a Bizottság nem tett eleget az intézet azon kérésének, hogy a jelenlegi szabályzat szerint oldja meg ezeket a szerződésekkel kapcsolatos kérdéseket, és hogy ennek következtében az intézet nem tudta felajánlani 10 munkatárs szerződésének meghosszabbítását, valamint hogy az intézet működése folyamatosságának biztosítása érdekében megtette a szükséges lépéseket az e kulcsfontosságú pozíciókra vonatkozó szándéknyilatkozati felhívások közzétételére;

16. üdvözli, hogy az intézet válasza szerint az új igazgatót az intézet igazgatótanácsának 2019. augusztus 19-i határozatával nevezték ki;

17. aggasztónak tartja, hogy az intézet közel 3 000 EUR juttatást fizetett öt alkalmazottnak, akik számára az intézet már közvetlenül fizetett tandíjat az iskolának, ami az oktatási költségek szabálytalan kettős finanszírozását eredményezte; üdvözli, hogy az intézet az iskoláztatási hozzájárulások alapos felülvizsgálatával, az egyes munkavállalók által visszafizetendő összegek meghatározásával, és a munkavállalói jogosultságokra vonatkozó további kontrollintézkedések bevezetésével rendezte a helyzetet, megjegyzi, hogy a jogtalanul kifizetett összegek visszafizettetésére a tervek szerint 2019 folyamán kerül sor; felhívja az intézetet, hogy tegyen jelentést a Számvevőszéknek és a mentesítésért felelős hatóságnak a visszafizetett összegekről;

Közbeszerzés

18. a számvevőszéki jelentés alapján megállapítja, hogy 2014-ben a Bizottság az intézet és más uniós intézmények és szervek nevében keretszerződést kötött szoftverek és szoftverlicencek beszerzésére, valamint a kapcsolódó informatikai karbantartásra és tanácsadásra, és hogy az intézet az előzetes kontroll során nem ellenőrizte rendszeresen az árakat és a beszállítói árajánlatok alapján felszámított szolgáltatási díjakat; hangsúlyozza, hogy összesen 64 000 EUR-t fizettek ki a vállalkozónak; tudomásul veszi az intézet válaszát, amely szerint az intézet a keretszerződésben előírt mechanizmust követte, és hogy a szóban forgó keretszerződés lejárt, és a helyébe egy új keretszerződés lépett, amely úgy rendelkezik, hogy minden egyes árajánlatban külön fel kell tüntetni az eredeti árat és a szolgáltatási díjat; hangsúlyozza, hogy a keretszerződés maga is korlátozhatja a versenyt, mivel nincs bizonyíték arra, hogy a keretvállalkozó versenyképes alapon választja ki a beszállítókat; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen jelentést a keretszerződések versenyképességéről; felhívja az intézetet, hogy igazítsa ki az ilyen szerződések alapján történő kifizetések előzetes kontrollját, és biztosítsa, hogy minden beszerzés esetében legyen versenyeljárás;

19. üdvözli, hogy az intézet 2018-ban bevezette az e-pályáztatást és az e-benyújtást, és 2019-ben számos ajánlati felhívást dolgozott fel e-közbeszerzési eszközökön keresztül;

20. tudomásul veszi az intézet válaszát a Számvevőszék 2016. évi, a jogi személyiségű TIT-ek által folytatott közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos megállapításaira, és megjegyzi, hogy az intézet 2016-ban és 2017-ben külső szakértőket bízott meg a közbeszerzési politikák és eljárások felülvizsgálatával; megjegyzi, hogy az intézet új rendelkezéseket vezetett be a TIT-ek 2018. évi egyedi vissza nem térítendő támogatási megállapodásaiba annak biztosítása érdekében, hogy a jogi személyiségű TIT-ek közbeszerzési politikái összhangba kerüljenek az uniós közbeszerzési jog fő követelményeivel; megjegyzi, hogy 2019-ben az intézet új nyomonkövetési tevékenységet indított a jogi személyiségű TIT-ek és azok helymegosztási központjainak közbeszerzési politikáira és eljárásaira vonatkozóan;

Az összeférhetetlenség megelőzése, kezelése és az átláthatóság

21. tudomásul veszi az intézetnek az átláthatóság, az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint a visszaélést bejelentő személyek védelmének biztosítására irányuló meglévő intézkedéseit és folyamatos erőfeszítéseit; tudomásul veszi, hogy 2018-ban több összeférhetetlenségi ügyet azonosítottak és értékeltek, és megfelelő intézkedéseket hoztak, többek között a vonatkozó tevékenységből való kizárást, amennyiben összeférhetetlenséget állapítanak meg;

22. üdvözli, hogy az EIT közzéteszi a külső szakértők listáját az évente fizetett javadalmazással együtt, és felhívja az intézetet, hogy a külső szakértők esetében vezesse be az összeférhetetlenségi nyilatkozatot is;

Belső kontrollok

23. megjegyzi, hogy a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata 2018-ban ellenőrzést végzett a TIT-eknek folyósított kifizetések előzetes ellenőrzése kapcsán, és arra a következtetésre jutott, hogy a csalások megelőzése és felderítése terén igen jelentős hiányosságok tapasztalhatók, bár a TIT-eknek folyósított kifizetések előzetes ellenőrzésére szolgáló eljárások általában véve eredményesek és megfelelnek a Horizont 2020 jogi követelményeinek; megjegyzi, hogy a belső ellenőrzési szolgálat három megállapítást tett, amelyek közül az intézet csak egyet fogadott el, de megfelelő cselekvési tervet dolgozott ki az összes ajánlás végrehajtására, beleértve a két elutasított megállapítást is;

24. megjegyzi, hogy a jó kormányzás elveinek TIT-ek általi végrehajtásáról szóló, a belső ellenőrzési szolgálat ajánlásait figyelembe vevő 2018. évi értékelést 2018 szeptemberében véglegesítették; megjegyzi, hogy a 2019. évi értékelést a TIT-ek 2018. évi teljesítményértékelésének részeként 2019 júliusában véglegesítették; megjegyzi, hogy a hat TIT-ből öt általában véve jól érvényesíti a jó kormányzás elveit;

25. aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék 2014., 2015., 2016. és 2017. évi, a finanszírozási feltételekkel, a közfinanszírozással, a támogatásokkal és a magánforrásokkal kapcsolatos megjegyzései tekintetében fennmaradó kérdések és a folyamatban lévő korrekciós intézkedések nagy számát; tudomásul veszi az intézet válaszát, amely szerint folytatta a korrekciós intézkedések meghozatalát és lezárta a Számvevőszék észrevételeinek kezelésére irányuló, folyamatban lévő fellépések többségét, és tudomásul veszi, hogy a fennmaradó, folyamatban lévő fellépések egy részére nincs az intézetnek befolyása, és hogy néhány fennmaradó, folyamatban lévő észrevétel maradéktalan orvoslására hosszú távú jövőképre van szükség;

26. a számvevőszéki jelentés alapján súlyos aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az intézet az igazgatótanács egyik tagjának fizetését másfél éven keresztül tévesen egy másik személynek utalta át, és hogy erről a hibáról csak azt követően szerzett tudomást, hogy az adott személy kapcsolatba lépett az intézettel; tudomásul veszi az intézet válaszát, amely szerint ez egy egyszeri hiba, amit egy félreértés okozott, és megfelelő kontrollok állnak rendelkezésre egy hasonló helyzet megelőzésére; határozottan sürgeti az intézetet, hogy hozzon olyan intézkedéseket, amelyek a jövőben megelőzik az ilyen jelentős hibákat;

További megjegyzések

27. megjegyzi, hogy az intézet a 2018. év során aktívan együttműködött kulcsfontosságú érdekelt felekkel, többek között az EU következő többéves pénzügyi kerete és kutatási és innovációs keretprogramja keretében; megjegyzi, hogy a Bizottság 100 milliárd EUR-s költségvetést javasolt a Horizont Európa számára, amely tartalmazza az intézet 3 milliárd EUR-s költségvetését is;

28. felhívja az intézetet, hogy összpontosítson kutatási eredményeinek a nyilvánosság körében történő terjesztésére, és a közösségi médián és más médiaorgánumokon keresztül szólítsa meg a nyilvánosságot;

29. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2020. május 14-i állásfoglalására ([3]).

([3]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0121.